

ПРОЧЕТЕТЕ ТЕКСТА:

Алуминият е тринайсетият по ред елемент в периодичната таблица и се намира в III А група, трети период. Химичният му знак е Al.

Алуминият е най-разпространеният метал в земната кора. Той е на трето място по разпространение след всички останали химични елементи. Неговите минерали, съдържащи и силиций, се наричат алумосиликати и практически изграждат основната част от литосферата.

Алуминият е лек сребристобял метал. Той е добър проводник на топлина и електрически ток. Топи се при сравнително ниска температура – $660,4^{\circ}\text{C}$. Той е мек метал и лесно се обработва механично.

Мястото на елемента в периодичната система го определя като активен в химично отношение метал. В своите съединения той проявява трета валентност.

Физичните свойства на алуминия и стабилността му на въздуха при обикновени условия вследствие пасивирането на повърхността му определят широкото използване на простото вещество. Качествата на чистия алуминий обаче не са достатъчно добри за високите изисквания на съвременната техника. Вместо чист алуминий най-често се използват неговите сплави с други метали. Тези сплави са по-твърди, по-високо топими и по-лесно се обработват. При качества, близки до тези на стоманата, сплавите на алуминия са много по-леки от нея.

Из учебник по химия

ИЗПЪЛНЕТЕ СЛЕДНИТЕ ЗАДАЧИ:

1 Коя от думите е родово понятие спрямо останалите?

- A) *желязо*
- Б) *алуминий*
- В) *цинк*
- Г) *метал*

2 Коя от думите е видово понятие спрямо останалите?

- A) *алуминий*
- Б) *метал*
- В) *елемент от III A група*
- Г) *химичен елемент*

3 Кое твърдение е вярно?

- A) Алюминият е най-разпространеният химичен елемент в земната кора.
- Б) Качествата на чистия алуминий са много подходящи за съвременната техника.
- В) Сплавите на алуминия са по-леки от стоманата, но имат сходни с нея качества.
- Г) Минералите, наречани алумосиликати, съдържат освен алуминий и желязо.

4 Подчертаните думи в последния абзац на текста са многозначни. Докажете многозначността им, като с всяка от тях съставите няколко изречения, в които те проявяват своите различни значения. След като изпълните задачата, проверете в тълковен речник какви са значенията на думите и дали сте се досетили за всички тях.

5 Запишете най-малко десет думи и изрази от текста, които означават понятия от предметната област химия.

6 Допишете редовете, като откриете в текста видо̀ви понятия спрямо посочените родови понятия:

<i>химичен елемент</i>	→	_____	→	_____
<i>минерал</i>	→	_____	→	_____
<i>група</i>	→	_____		
<i>сплав</i>	→	_____		

7 Разделете текста на смислови части и направете план, като за всяка част формулирате темата ѝ и запишете ключовите думи в нея.